

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 217/04-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. februára 2005 v senáte zloženom z predsedu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Lajosa Mészárosu prerokoval prijatú sťažnosť Jána Bocána, M., zastúpeného advokátom JUDr. J. M., Advokátska kancelária, K., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 33/00 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 33/00 porušil základné právo Jána Bocána, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 33/00 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

3. Jánovi Bocánovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trnava p o v i n n ý mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia Jána Bocána v sume 4 832 Sk (slovom štyritisícosemstotridsaťdva slovenských korún) advokátovi JUDr. J. M., Advokátska kancelária, K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Okresný súd Trnava j e p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 4 832 Sk (slovom štyritisícosemstotridsaťdva slovenských korún) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 7000060494/8180 vedený v Štátnej pokladnici do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 12. novembra 2004 č. k. I. ÚS 217/04-8 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Jána Bocána, M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 33/00 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

1. 1. Uvedeným uznesením ústavný súd zároveň ustanovil sťažovateľovi za právneho zástupcu v danom konaní pred ústavným súdom advokáta JUDr. F. S., Advokátska kancelária, T. Menovaný advokát však listom z 21. decembra 2004 oznámil ústavnému súdu, že od 1. januára 2005 mieni ukončiť advokátsku prax, preto ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 217/04-18 z 20. januára 2005 zrušil svoje uznesenie č. k. I. ÚS 217/04-8 z 12. novembra 2004 v bode 1 výroku, ktorým bol sťažovateľovi za právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanovený advokát JUDr. F. S. a za právneho zástupcu sťažovateľa v predmetnom konaní pred ústavným súdom mu ustanovil advokáta JUDr. J. M., Advokátska kancelária, K.

1. 2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol: „Som navrhovateľ vo veci sp. zn. 15 C 33/00 na Okresnom súde v Trnave, o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru proti odporcom: 1. Slovenská správa ciest, Správa a údržba v Trnave, a 2. Slovenská správa ciest, GR Miletičova 19, Bratislava.

Som presvedčený, že môj návrh je dôvodný a výpoveď mi daná je nezákonná, nekvalifikovaná a skutočnosťami nepodložená. Okresný súd v Trnave napriek tomu, vo veci koná zdlhavo a nenáležite (...). Domnievam sa, a som aj presvedčený o porušení môjho ústavného práva na prejednanie vecí v primeranom čase, pred nezávislým súdom a zákonným sudcom vo veci prejednávanej.

Vec neplatnosti skončenia pracovného pomeru je jedna z najfrekventovanejších oblastí Zákonníka práce, platná približne rovnako mnoho rokov, a aj preto je vecne nenáročná a právne jednoduchá na jej prejednanie a rozhodnutie.

Neodôvodnené prietahy, nekonanie v zmysle O. s. p., nedostatočná príprava na prejednanie, bezdôvodné odročovanie pojednávania bez vážnych dôvodov k veci je prítomné už od podania návrhu. Manipulácie k veci samej zo strany odporcov súd na zisťovanie skutkového stavu prijíma, konanie sa nezmyselne predlžuje, sú príčiny na strane Súdu, že moje ústavné právo je a myslím si, že už bolo porušené. Preto moja sťažnosť smeruje proti Okresnému súdu v Trnave. (...)

Pred podaním tejto sťažnosti som sa domáhal nápravy na príslušnom Okresnom súde v Trnave, márne. Moje žiadosti a sťažnosti neboli povšimnuté ku zmene stavu veci k náprave, smerom na rozhodnutie v primeranom čase. (...)

Žiadam, aby Ústavný súd SR rozhodol o mojej sťažnosti takto:

a) Základné právo sťažovateľa Jána Bocána, na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48, odst. 2, Ústavy SR, bolo postupom Okresného súdu v Trnave porušené.

b) Okresnému súdu v Trnave prikazuje, aby v konaní sp. zn.: 15 C 33/00 konal a rozhodol bez ďalších prietahov,

c) Jánovi Bocánovi priznáva finančné zadostučinenie Sk 100 000.- (slovom jednototísíc korún slovenských), ktoré je Okresný súd v Trnave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohoto rozhodnutia na jeho adresu. (...)

Viacročná právna neistota a vzniklá mi situácia 56 ročného, o ktorého už nie je záujem a je obtiažne sa zamestnať, vyvoláva u mňa pocit veľkej krivdy, a nespravodlivosťou veľmi trpím i smerom k zhoršovaniu zdravia.

Neprimeraná dĺžka konania, a že konečné rozhodnutie je v nedohľadne, je dôvodom - pridáva k mojím stresom a frustráciám, smerom k vyvolávaniu psychického napätia a zážitkov ohrozenia čo poškodzuje moje zdravie smerom k neuróze a depresiám. (...)“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho podpredsedníčkou JUDr. K. H., listom zo 18. januára 2005 sp. zn. Spr 1854/04 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 11. februára 2005.

2. 1. Podpredsedníčka okresného súdu popísala chronológiu úkonov súdu v danej veci a vo svojom vyjadrení uviedla nasledovné relevantné skutočnosti:

„(...) Zákonná sudkyňa vo veci Mgr. R. G., ktorá bola sudkyňou vo veci do 18. 9. 2004, konala priebežne vzhľadom na veľké množstvo vybavovaných vecí v odd. 15, úkony vo veci boli vykonané s určitým odstupom najmä v začiatkoch súdneho konania.

V predmetnej veci sa vykonávalo doteraz dokazovanie listinnými dôkazmi, tvrdenie sťažovateľa v predmetnej sťažnosti, že vec je nenáročná a právne jednoduchá, je jeho subjektívnym názorom. Rozhodne súd umele nepredlžuje konanie, v priebehu konania bola riešená tiež otázka pasívnej legitímácie na strane žalovaného, tiež bolo potrebné doriešiť žiadosť žalobcu o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie vo veci, čo tiež vyžadovalo určitý čas. Potom, čo dňom 1. 11. 2004 nastúpila na tunajší súd novovymenovaná sudkyňa JUDr. P. K., bolo jej pridelené oddelenie 15 po odchode Mgr. G. Táto sudkyňa ako nová sudkyňa potrebovala čas na naštudovanie veci a začala konať tak, ako je uvedené. Zo spisu vyplýva, že aj list zo strany súdu zo dňa 19. 11. 2004, označený ako dotaz na právneho zástupcu žalobcu v súvislosti so zámenou účastníka na strane žalovaného, zostal nepovšimnutý a od novembra 2004 doteraz nebolo na výzvu súdu reagované. (...). Zároveň Vám oznamujeme, že netrváme na tom, aby sa o predmetnej sťažnosti konalo ústne pojednávanie. (...)“

2. 2. Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uviedol, že:

„Navrhujeme Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby námietky odporcu zo dňa 18. 1. 2005 vo vyššie označenej právnej veci pominul ako neopodstatnené.

(...) Aj podpredsedníčka Okresného súdu Trnava priznáva prietahy z organizačných a personálnych dôvodov. Je zrejmá nečinnosť súdu bez odôvodnenia dlhšiu dobu od roku 2000, t. j. vyše 4,5 roka.

Z týchto dôvodov navrhujeme Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby sťažnosti Jána Bocána vyhovel.

Vo vyššie označenej veci oznamujem, že súhlasím v zmysle ust. § 30 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania.

Ďalej na základe výzvy súdu oznamujem, že si uplatňujem trovy právneho zastúpenia v zmysle ust. § 11 ods. 2 vyhl. 655/04 Z. z. vo výške 4 832,- Sk (2 x právny úkon á 2 280,- Sk, 2 x paušál á 136,- Sk – prevzatie a písomné podanie vo veci zo dňa 11. 2. 2005).“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 15 C 33/00:

Dňa 24. júla 2000 podal sťažovateľ na okresnom súde žalobný návrh „o neplatnosť výpovede“ proti: 1. Slovenskej správe ciest, Správe a údržbe, Trnava (ďalej len „SaÚ“) a 2. Slovenskej správe ciest, Bratislava (ďalej aj „odporca“).

Dňa 7. februára 2001 konajúca sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby vyžiadala výpis z obchodného registra odporcu v 1. a 2. rade.

Dňa 29. mája 2001 obchodný register odpovedal na dopyt konajúcej sudkyne, že zápis s obchodným menom „Slovenská správa ciest, Správa a údržba, sa v tomto registri nenachádza“.

Dňa 27. septembra 2001 sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby doručila návrh odporcovi v 1. a 2. rade s tým, aby sa vyjadrili k návrhu v lehote 10 dní.

Dňa 13. apríla 2002 sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby vytýčila pojednávanie na 6. jún 2002.

Dňa 6. júna 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bolo uznesením zastavené konanie voči odporcovi v 1. rade a pojednávanie bolo odročené na 11. júl 2002.

Dňa 27. júna 2002 sťažovateľ podal zmenu návrhu rozsudku k žalobe o neplatnosť výpovede.

Dňa 11. júla 2002 sa konalo vo veci pojednávanie, na ktorom došlo k odročeniu pojednávania na 17. september 2002, okrem iného preto, že „nenadobudlo právoplatnosť uznesenie tun. súdu dňa 6. 6. 2002, ktorým súd zastavil konanie voči odporcovi v I. rade“.

Dňa 2. septembra 2002 sťažovateľ zasiela súdu rozhodnutia Okresného úradu v Trnave sp. zn. B2001/27068, B2001/27794, dohodu o zmene pracovnej zmluvy z 1. januára 1997, menovanie do funkcie PÚ/91, stanovenie pracovnej náplne č. j. Ek/SSC/1996, vymenovací dekrét č. 1200/1729/97.

Dňa 11. septembra 2002 sťažovateľ zasiela súdu pracovnú zmluvu a čestné vyhlásenie.

Dňa 11. septembra 2002 konajúca sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn na zrušenie termínu pojednávania na 17. september 2002.

Dňa 12. septembra 2002 sudkyňa vyhotovila uznesenie č. k. 15 C 33/00-42 o zastavení konania voči odporcovi v 1. rade.

Dňa 21. januára 2003 konajúca sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby doručila uznesenie č. k. 15 C 33/00-42 odporcovi v 2. rade.

Dňa 14. februára 2003 sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného pokyn, aby pripojila doručenkú od odporcu v 2. rade.

Dňa 7. marca 2003 sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn na vytýčenie pojednávania na 17. apríl 2003.

Dňa 17. apríla 2003 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 29. máj 2003.

Dňa 25. apríla 2003 sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby vyzvala odporcu na predloženie listín.

Dňa 30. apríla 2003 odporca doručil súdu pracovnú zmluvu.

Dňa 5. mája doručil odporca súdu organizačnú štruktúru SaÚ.

Dňa 16. mája 2003 odporca doručil súdu pracovnú zmluvu.

Dňa 21. mája 2003 odporca doručil súdu vyjadrenie k výzve okresného súdu z 29. apríla 2003.

Dňa 28. mája 2003 odporca faxovou správou ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 29. mája 2003 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené z dôvodu ospravedlnenia odporcu na 26. jún 2003.

Dňa 9. júna 2003 odporca doručil súdu vyžiadané listiny.

Dňa 26. júna 2003 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci, ktoré bolo odročené na 25. september 2003.

Dňa 10. septembra 2003 právny zástupca odporcu doručil súdu vyjadrenie a doložil požadované doklady.

Dňa 25. septembra 2003 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 20. november 2003.

Dňa 16. októbra 2003 konajúca sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby urgovala právneho zástupcu odporcu, aby ten zaslal vyjadrenie.

Dňa 24. októbra 2003 právny zástupca odporcu doručil súdu vyjadrenie.

Dňa 11. novembra 2003 sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby telegraficky zrušila termín pojednávania určený na 20. november 2003 a volala účastníkov na nový termín pojednávania, t. j. na 22. január 2004.

Dňa 22. januára 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 4. marec 2004.

Dňa 5. februára 2004 právny zástupca odporcu doručil súdu vyjadrenie.

Dňa 25. februára 2004 odporca doručil súdu vyjadrenie.

Dňa 4. marca 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 22. apríl 2004.

Dňa 26. marca 2004 sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby oznámila účastníkom zmenu termínu pojednávania určený na 11. máj 2004.

Dňa 11. mája 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 28. mája 2004 sťažovateľ doručil súdu žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v konaní pred okresným súdom.

Dňa 27. augusta 2004 sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby zaslala navrhovateľovi tlačivo o osobných a majetkových pomeroch s tým, aby ho riadne vyplnené zaslal súdu v lehote 10 dní.

Dňa 8. júna 2004 Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácii Slovenskej republiky doručilo súdu vyžiadajúcu dohodu.

Dňa 16. septembra 2004 sťažovateľ doručil súdu potvrdenie o osobných a zárobkových pomeroch.

Dňa 22. septembra 2004 súd uznesením č. k. 15 C 33/00-388 ustanovil sťažovateľovi právneho zástupcu v konaní pred okresným súdom.

Dňa 1. novembra 2004 predsedníčka okresného súdu opatrením sp. zn. Spr. 1661/04 určila na ďalšie konanie sudkyňu JUDr. P. K.

Dňa 19. novembra 2004 sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby vyzvala právneho zástupcu navrhovateľa, aby v lehote 10 dní oznámil, či navrhuje zámenu účastníka na strane odporcu. Právny zástupca zásielku neprevzal v odbernej lehote.

Dňa 7. januára 2005 sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby urgovala výzvu z 19. novembra 2004.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci)

v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o neplatnosť výpovede vedenom pod sp. zn. 15 C 33/00, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako žalobca, došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého občianskoprávného konania je určenie neplatnosti výpovede (rozviazania pracovného pomeru), t. j. vec, ktorej povaha (spor o existenciu pracovného pomeru, ktorý je zdrojom príjmov sťažovateľa) si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto občianskoprávného konania, ktoré trvá viac než štyri a pol roka, podľa názoru ústavného súdu nebola závislá od zložitosti veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľa.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci opakovane nečinný, resp. nepreukázal vo veci relevantnú procesnú činnosť minimálne v období od 24. júla 2000 do 7. februára 2001 (šesť mesiacov), od 29. mája 2001 do 27. septembra 2001 (štyri mesiace), od 27. septembra 2001 do 13. apríla 2002 (šesť mesiacov) a od 12. septembra 2002 do 21. januára 2003 (štyri

mesiace). Okresný súd teda počas najmenej dvadsiatich mesiacov bol vo veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov nečinný, nevykonal vo veci žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako žalobca vo veci neplatnosti výpovede počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K priesťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Tvrdenie a zároveň obranu okresného súdu, podľa ktorého zákonná sudkyňa „*konala priebežne vzhľadom na veľké množstvo vybavovaných vecí v odd. 15*“, nemožno akceptovať. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že ústavný súd pri posudzovaní toho, či bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priesťahy, a to len v tom prípade, ak sa za tým účelom prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priesťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priesťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priesťahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk, ktoré odôvodnil aj neprimeranou dĺžkou konania a tým, že *„konečné rozhodnutie je v nedohľadne, je dôvodom - pridáva k mojím stresom a frustráciám, smerom k vyvolávaniu psychického napätia a zážitkov ohrozenia čo poškodzuje moje zdravie smerom k neuróze a depresiám. (...)“*

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, vzhľadom na dlhodobú bezdôvodnú nečinnosť okresného súdu, ako aj na povahu veci považuje za primerané vo výške 40 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 4 832 Sk z dôvodu trov jeho právneho zastúpenia.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia 10. februára 2005 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu 11. februára 2005). Za dva úkony vykonané v roku 2005 patrí odmena v sume po 2 501 Sk a k tomu dvakrát náhrada režijného

paušálu po 150 Sk [§ 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 20 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb], preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkom sumu 5 302 Sk.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby a tieto trovy vyčíslil v sume 4 832 Sk, ústavný súd - keďže to nie je v rozpore s platnými súvisiacimi predpismi - mu priznal náhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej výške tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 4.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2005